

MOCIÓ PER A LA SUFICIÈNCIA FINANCERA DELS ENS LOCALS

La crisi generada per la pandèmia de la Covid-19 ha posat a prova també la capacitat de resposta de la nostra societat. La ciutadania, els sectors socials i econòmics, les entitats i també les institucions hem hagut d'afrontar situacions per les quals no estem preparats.

Als ajuntaments, en ser la primera porta d'accés de la ciutadania i, alhora, l'administració més propera per a conèixer i donar resposta a les necessitats de les nostres veïnes i veïns, se'ns ha posat a prova una vegada més en situacions d'emergència i, aquesta vegada, de manera generalitzada a tot el país. Tant els electes com les treballadores i treballadors públics hem actuat amb esperit de servei en benefici de les nostres respectives comunitats locals.

Però la crisi no ha acabat, i arriben altres situacions que ens exigeixen estar preparats per afrontar-les. Tant en la resposta inicial com ara, que ens cal aplicar mesures urgents per a la recuperació social i econòmica, la pandèmia ha posat en evidència la fragilitat dels mitjans locals, la manca d'eines per afrontar-ho i l'escassetat de recursos econòmics i financers per a poder assumir les solucions de futur amb garanties.

La llei d'estabilitat pressupostària de l'any 2012 i la limitació que imposava en la regla de despesa i la LRSAL del 2013, van ser la resposta legislativa de l'Estat espanyol a les mesures d'austeritat imposades a nivell Europeu per l'anterior crisi econòmica. Al cap dels anys, s'ha evidenciat que qui millor ha complert aquelles mesures han estat els ens locals. El compliment dels objectius de dèficit, la limitació de l'endeutament, l'aplicació de mesures econòmiques i financeres, s'han aplicat a les hisendes locals. Però aquest compliment modèlic, no serveix per a donar resposta a l'actual crisi. I menys si no podem disposar ni tan sols dels propis recursos que els ajuntaments hem acumulat gràcies a la bona gestió i en compliment de la normativa abans citada.

Per tal que els ens locals puguem afrontar amb garanties nous rebrots de la pròpia crisi sanitària però, a la vegada, també puguem aplicar les imprescindibles mesures efectives per la inclusió social i la reactivació econòmica, així com pel sobreesforç i la greu tensió que viuen les hisendes locals degut a la pandèmia, ens calen nous instruments legislatius i econòmics que ara no tenim. Eines per a fer front a la conjuntura inicial, però també estructural que enforteixin les administracions locals de cara al futur.

La suficiència financera dels ens locals és un principi present en tots els ordenaments jurídics que garanteix els recursos necessaris per a fer front a les competències pròpies i els serveis impropis que es presten habitualment, i més en crisis com la que estem patint. Al costat d'aquest principi, hem de reivindicar també l'autonomia local. Més enllà de l'harmonització financera de totes les administracions i fixar en coresponsabilitat les limitacions que corresponen, no se'ns poden imposar més tuteles que ens limitin l'administració dels recursos dels ens locals, que no deixen de ser de la ciutadania, i que s'han d'enfocar a les necessitats urgents de la pròpia ciutadana.

En aquest context i amb les dificultats normatives actualment vigents en l'ordenament jurídic que obliguen als Ajuntaments a l'equilibri pressupostari, el Govern de l'Estat i la FEMP van signar un acord, el passat 4 d'agost, per "*contribuir des dels municipis a desenvolupar una mobilitat sostenible, l'Agenda Urbana i polítiques de cures i suport a la cultura*" que es va plasmar normativament en el Reial Decret Llei 27/2020, de 4 d'agost, de mesures financeres, de caràcter extraordinari i urgent, aplicables a les entitats locals. Les propostes que s'incorporen en aquest acord i en el posterior Reial Decret Llei, malgrat que posen a disposició dels Ajuntaments recursos econòmics, ho fan establint unes condicions que no s'adeqüen a les reivindicades del municipalisme català. Enlloc de facilitar l'ús de romanents

de tresoreria per a despeses generals per part dels ajuntaments, se n'estableix la transferència voluntària de la seva totalitat, com a préstec, a l'Administració General de l'Estat, que el retornarà en un termini de quinze anys a partir de 2022. Com a contrapartida, s'habilita un crèdit extraordinari de 5.000 milions d'euros al qual només tindran accés, en proporció a l'aportació que facin a l'Estat, els municipis que transfereixin els seus romanents, amb els riscos de liquiditat que això els podrà comportar, flexibilitzant únicament la regla de la despesa per a l'any 2020, i generant un greuge respecte als municipis que no disposen en l'actualitat de romanents.

Coneixedors de què el Reial Decret Llei 27/2020 ha decaigut en no superar el tràmit parlamentari, es proposa al Ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents

ACORDS:

PRIMER.- Instar el Govern de l'Estat i els grups parlamentaris a presentar i aprovar una nova proposta que reculli les reivindicacions financeres dels ens locals en els termes d'aquesta moció, tot i garantint el crèdit extraordinari per a la recuperació econòmica i social de les entitats locals amb una dotació mínima a fons perdut de 5.000M€, i uns fons addicional per afrontar els dèficit generats en el transport públic a causa de l'aturada de la mobilitat durant l'estat d'alarma.

SEGON.- Emplaçar el Govern de l'Estat Espanyol a flexibilitzar la regla de despesa i a modificar la Llei 2/2012 d'estabilitat pressupostària, així com la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'administració, per així donar més marge a les administracions locals en la resposta a la present crisi.

TERCER.- Reclamar al Govern de l'Estat que permeti que les administracions locals puguin disposar del superàvit de l'any 2019 i dels romanents acumulats per a destinar-los a mesures per a la reactivació socioeconòmica de les respectives comunitats locals. A la vegada, que es garanteixi l'accés dels ens locals que no tinguin aquesta possibilitat al crèdit estatal extraordinari anunciat per a la recuperació econòmica i social de les entitats locals i evitar, d'aquesta forma, municipis de segones velocitats.

QUART.- Instar el Govern de la Generalitat a crear un fons de cooperació extraordinari incondicionat per als ens locals. Aquest fons hauria d'estar dotat amb un mínim de 150 milions d'euros l'any 2020 i la mateixa quantitat per a l'any 2021, amb l'objectiu de donar resposta, des de l'administració més propera al ciutadà, a les mesures necessàries per reactivar les economies locals i atendre les noves necessitats socials que ha generat la pandèmia.

CINQUÈ.- Apel·lar al Govern de la Generalitat per a què es quantifiquin, conjuntament amb les entitats municipalistes, les despeses a què han hagut de fer front les administracions locals, per serveis impropis derivats de la pandèmia i per les noves regulacions i plans de desconfinament que s'han regulat durant aquests mesos. L'objectiu d'aquesta quantificació és que s'habiliti la corresponent línia de compensació econòmica a les administracions locals d'unes despeses que no els corresponen.

SISÈ.- Sol·licitar al Govern de l'Estat, al Congreso de los Diputados, al Govern de la Generalitat i al Parlament de Catalunya que es reguli per Llei l'obligació que qualsevol nova regulació ha d'anar acompanyada d'una avaluació d'impacte competencial i econòmic en els ens locals i, si és el cas, les mesures compensatòries.

SETÈ.- Comunicar l'aprovació d'aquesta moció al Govern de la Generalitat, al Parlament de Catalunya, perquè ho traslladin als grups parlamentaris, al Govern de l'Estat Espanyol, a la FEMP i al Congreso de los Diputados, per fer-ho arribar també als seus grups parlamentaris. Finalment, comunicar-ho també a l'Associació Catalana de Municipis (ACM) i a la Federació

de Municipis de Catalunya (FMC) per a poder fer el seguiment del suport de les mesures proposades en les administracions locals del nostre país.